

HEDVIG CHARLOTTA NORDENFLYCHT

Utdrag ur "Fruentimrets försvar" (1761)

Utdrag ur företalet

5

I sitt brev till H. Alembert om en Teaters inrättande i Genève (vilket för övrigt är förträffligt skrivet) tyckes [Rosseau] över allt vilja skylla Könet för de fel, som göra vår tid bortskämd och löjlig, vilket ehuru hårt det är, på ett visst sätt dock hemligen tyckes medgiva vår styrka och upptäcka våra rättigheter; ty varför skulle eljest det starka och upplysta Könet antaga det svagares smak? Om Fruentimren äro en orsak till den dårskap, som regerar i vår tid; varför sätta då Karlar värde uppå den, och med sitt bifall gilla den samma? Om de icke firade den hos oss, och själva kan hända voro fallna till fåfänga, skulle den snart försvinna; ty Könets övriga avsikter skulle alla vika för det huvudmålet att behaga dem. H. Rousseau fortfar än vidare, att göra Könet brottsligt och föraktligt. Han målar icke mindre livligt än starkt, ett sällsamt Kvinno-välde, som kan hända i Frankriket är upprättat; han visar, huru en okunnig, högdragen, fåfäng och behaglysten Kvinna, stadgar därstädes både seder och smak, dömer med myndighet om de bästa Skrifter och Snille-Arbeten, avgör dristigt förtjänsters värde och utmärker deras rum, giver dygden vad anseende hon behagar, och delar åt Snillen och Lärda, som nedrigt vis tävla om hennes gunst, så mycket bifall som hon finner för gott.

20

Att detta bruk i flera Länder i Europa är antagit, har jag mig icke bekant; åtminstone är det i Norden ännu icke så efterapat, att det här vunnit högaktning och anseende; varav tyckes följa, att ett missbruk i en enda Nation, icke skapar alla de övrigas lynne. Men jag inlåter mig icke i någon strid med H. Rousseau om dessa, och törhända, flera förhastade meningar i dess ovannämnda bok, dem en Voltaire, en Alembert och flera, upptagit och besvarat.

25

Mitt ämne är endast, att skärskåda och visa obilligheten av de utlåtelse han vågat om Kvinno-Könet i gemen, då han om dess förstånd, böjelser, smak, Snille-gåvor, Lärdom, Arbeten och tanke-styrka, fällt följande utlåtelse.

30

Ur "Fruentimrets försvar". Diktens inledande strof

Du Världs och Samfunds mor, du Fägrings eget läger,
 Du Kön! som makt och del uti Naturen äger;
 5 Du släktets ädla hälft! du hats och kärleks mål!
 Som högsta ära får och största nesa tål.
 Från världens första sol du varit sökt och vördad,
 Från samma ögonblick din frejd blev även mördad:
 En stridig dom om dig städs varit har din lott,
 10 Du dyrkan och förakt i lika jämvikt fått.
 Än ser jag dig en rot till mänsko-släktets fara,
 Än medel snart igen till all dess räddning vara.
 Än har du fall och död och onskans ursprung vållt,
 Än sällhet, liv och frid uti ditt sköte dolt.
 15 Än som en Gudamakt på jordens krets du hedras (a);
 Än blir dig själen nekt, då du till djur förnedras (b),
 Än har du envälds ja vid själva himlens dörr (c),
 Än släppes Åsnan in och du blir utanför (d):
 Säj, ädla Kön! vad är som detta öde våller?
 20 Du är ju själv en del som världen sammanhåller,
 Du föds med vett och drift, med känslor och begär,
 Och Kvinnan liksom Man fullkomlig mänska är:
 Skall den dig älskar högst dig mänsko-rätt förmena?
 Skall Mannen så sin hälft, sitt väsend själv förklena?
 25 Skall mänskan mörk och svag åt mänskligheten le,
 Den blinda av en blind med högmod göra spe?
 Man har med Könets rätt så eneväldigt handlat,
 Att man det än till Gud och än till mask förvandlat,
 Dock alltid sammanstämt i ett så hårt beslut,
 30 Att stänga det från ljus och höga sysslor ut.

- 35 (a) Den dyrkan, som Könet i allmänhet får av deras tillbedjare, synes icke mindre grunda sig i hjärtats behov, än i ålderdomens exempel. De gamla Tyska och Galliska Folkslagen trodde, att det var något Gudomligt hos Fruntimret. Var och en utvalde sig en av Könet, den de såsom det högsta väsendet underkastade alla deras tankar, böjelser och göromål. Se Tacit. de Mor. Germ
 40 (b) Uti ett Concilium, hållit i Macon, påstod en Biskop, att man varken kunde eller borde hålla Fruentimren för människor. Frågan blev undersökt i flera sammankomster, och meningarna voro skiljaktiga. Efter långt tvistande, erhöles äntligen Könets dyrkare Segren, och dess rättighet att anses såsom en del av mänskliga Släktet, fastställdes genom öppet utslag. Se i Essai Hist. Sur Paris.
 (c) Det är bekant, att Katolikerna förmena sig i synnerhet genom Jungfru Mariæ åtgärd kunna vinna himmelen.
 (d) Mahometanerna tro, att deras Profets åsna blivit intagen i Paradiset, ifrån vilket alla kvinnor efter deras mening äro uteslutna.